

اعتڪاف لاءِ ضروري هدايتون

هي رحمتن ۽ برڪتن وارو مهينو پي ڏهاڪي جي پڄاڻي تي آهي ، جنهن پاڻن ۽ پيڻن پنهنجي روحاني ارتقاء لاءِ ڏينهن روزن ۽ راتيون قیام الیل ۾ گذاريون سي يقينن هاڻي اعتڪاف جي تياري ۾ هوندا ، بس پوءِ جنهن جنهن جي نصیب ۾ هي ڀلايون برڪتون هونديون سي بحیثیت معتڪف رب جا مہمان بڻبا. جيئن تہ انکان پھريان مان اعتڪاف جي حقیقت ۽ انجي طريقي سان وابستہ ۾ مضمون لکي چڪو آھيان ۽ هي تحرير اعتڪاف سان وابستہ ڪجهہ ضروري هدايتن ۽ مختصر فلسفي تي مشتمل آهي .

اڄ ڪلھ اعتڪاف جو رجحان نئين ٿي ۾ اڪثريت سان نظر اچي رهيو ، ۽ اها خوش آئندہ حالت آهي ليڪن انکان بہ انڪار ناهي تہ ان ۾ اڪثريت اھڙن نوجوانن جي آھي جيڪي عام مہينن ۾ قرآن ۽ نماز سان ويجھو آھي گھٽ اختيار ڪن ٿا. ۽ نتيجتن انھن کي اعتڪاف جي اصل حقیقت مرتبي ۾ مقصد جو صحيح اندازو ناهي هوندو لحاظا اعتڪاف جي مقصد ۽ ان سان وابستہ ضروري هدايتن کي سمجھندا هلون تہ جيئن وڌ کان وڌ رحمتون برڪتون حاصل ڪري سگھون.

اعتڪاف جو مقصد

نبي پاڪ صلي الله عليه وسلم جن جي پيروي ڪندي اسان رمضان جي آخري ڏهن ڏينهن ۾ ڪنهن مسجد ۾ ترسندا آھيون تہ جيئن اسان هڪ مخصوص رات کي ڳولي سگھون جنهن کي شب قدر يا قدر واري رات چئبو آهي

شب قدر جو خاصيتون:

نبي پاڪ صلي الله عليه وسلم جن جي پيروي ڪندي اسان رمضان جي آخري ڏهن ڏينهن ۾ ڪنهن مسجد ۾ ترسندا آھيون تہ جيئن اسان هڪ مخصوص رات کي ڳولي سگھون جنهن کي شب قدر يا قدر واري رات چئبو آهي

شب قدر جو خاصيتون:

۱. ان رات قرآن مجيد نازل ٿيو
۲. هي رات هزار مهينن کان ڀلائي آهي
۳. ان رات روحون ۽ ملائڪ نازل ٿيندا آهن
۴. هي رات فجر تائين سلامتي واري آهي

مٿي ڏنل چار نڪتا درحقيقت سورة القدر مان ورتل آهن پهريون نڪتو ان خاص نسخي ۾ نور جي طرف

واضع اشارو اهي جنهن کي الله تبارک و تعاليٰ تبارک انسانن جي لاءِ هدايت قرار ڏنو اهي چڻ ته اهائي ان رات جي عظمتن جي اصل وجهه آهي جو پروردگار عالم پنهنجي ٻندن جي هدايت لاءِ نور نازل ڪيو.

هاڻي اچو ته ٻي نڪتي کي سمجهون جيڪڏهن اسان هزار مهينن کي منتقل ڪريون ته اهي ۸۳ سال ۴ مهينا ٿيندا ، چڻ ته صرف هڪ رات عبادت ڪرڻ ۸۳ سالن جي برابر ٿي ويئي جيڪا اڄ ڪلهه جي عام زندگي کان به ۲۳ سال وڌيڪ آهي . وري جيڪڏهن ان کي ڪلاڪن ۾ منتقل ڪجي ته اهي ۲۰۰۰ (ست لک ويهه هزار) ڪلاڪ ٿيندا . مثال جي طور تي هڪ روحاني شاگرد جيڪڏهن بحالت مراقبه پنهنجي روح کي هڪ ڪلاڪ ۾ ۱۰۰۰ مشاهدن مان گذاري ٿو ته ان رات ان جي روح ۶۰۰۰۰ مشاهدن مان گذري ٿي.

عام رات ۾ (۱۰۰۰ مشاهدن تي ڪلاڪ)

قدر واري رات ۾ (۶۰۰۰۰ مشاهدن تي ڪلاڪ)

چڻ ته روح جي رفتار عام راتين جي مقابلي ۾ ۲۰۰۰۰ ڀيرا تيز ٿي ويندي آهي.

هاڻي ٽئين نڪتي جي طرف اچون جيڪو ان رات کي سمجهڻ جي نشاني جي طور تي ڪم ڪري ٿو منهنجو مقصد هرگز ۽ هرگز اهو ناهي ته ڪو اهو نڪتو صرف ۽ صرف ان رات کي سڃاڻڻ لاءِ آهي درحقيقت انهن ڀائرن ۽ پيئرن لاءِ جيڪي ان رات جي تلاش لاءِ اعتڪاف ۾ ويٺا آهن صرف ۽ صرف انهن لاءِ اهو نڪتو نشاني جي طور تي ڪم ڪري ٿو ته جيئن اعتڪاف جي حالت ۾ ٻڌايل راتين مان جنهن رات به هو ملائڪن ۽ روحن جي آمدورفت ڏسن ته انهن کي پنهنجي عبادت ۾ اڃان به وڌيڪ مشغول ٿي وڃڻ گهرجي ، اتي اها ڳالهه به ذهن نشين ڪري ڇڏڻ گهرجي ته عام نوجوان جي روحاني ارتقاء خاص نه هوندي آهي تنهن ڪري کيس ٻڌايل راتين مان هر رات عبادت ۾ گذارڻ گهرجي ان طرح سان جيڪا رات به قدر جي هوندي انشاءِ الله انکي سندس عبادت جو اجر ۽ ثواب نصيب ٿي ويندو.

اعتڪاف جي اهميت ۽ مقصد جي مختصر وضاحت کانپوءِ هاڻي ڪجهه ضروري هدايتن کي به سمجهي وٺون ته جيئن الله تبارک و تعاليٰ جي گهر جو تقدس به فرقرار رهي ۽ اسان پنهنجي مقصد ۾ ڪامياب ٿي سگهون.

ضروري هدايتون:

- هڪ اهڙي مسجد جو انتخاب ڪيو وڃي جيڪا گهر کي ويجهي هجي اهو فرض ۾ شامل ناهي محض احتيات جي شڪل ۾ ته جيئن توهان ضرورت آهر پنهنجي گهروارن سان سولو رابطو ڪري سگهو ۽ گهر ويجهو هئڻ جي صورت ۾ سحر و افطار لاءِ ذڪر رهندي
- پاڻ سان گڏ ڪپڙن جا هڪ ٻه جوڙا پاڪ صاف ضرور رکجن ته جيئن بوقت ضرورت انهن کي استعمال ۾ آڻي سگهجي.
- مسجد ۾ چادر پڙي ان پويان اعتڪاف ڪرڻ سنت ۾ شامل آهي لحاظا اعتڪاف ۾ وهڻ کان پهريان ئي مسجد جي انتظاميا سان رابطو ڪري وڃي ته جيئن چادر جو اختيار آساني سان ڪري سگهجي.
- عبادت جي سلسلي ۾ ڪنهن ٻڙگ سان مشورو ڪري وڃي.
- اعتڪاف جي حالت ۾ موبائل جي استعمال کان پاسو ڪيو وڃي ته جيئن ڪنهن جي به عبادت ۾ رخنو نه پوي.
- فارغ اوقات آرام يا ذڪر و ذڪر يا درود پاڪ پڙهڻ ۾ گذارڻ ۽ لغو ڳالهين ۽ ڪچهرين کان پاسو ڪجي.
- پنهنجي توجه هروقت رب العالمين جي طرف رکجي.

مٿي گذريل ڳالهين کي ذهن ۾ رکندي ڳا ڪنهن عالم کان مڪمل ڄاڻ حاصل ڪرڻ کانپوءِ ئي اعتڪاف ۾ وهندا ته يقينن اهو عمل توهانجي لاءِ نهايت ٻاڻرڪت ثابت ٿيندو پاڻ سان گڏوگڏ پنهنجي والدين ۽ تبار مسلمانهن جي خير و برڪت لاءِ دعا ڪرڻ نه وساريندا